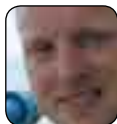

batlist:dk

« Nr. 6 » 2008 « 155. årgang »

Krig og
kristendom
– hvordan
?

Festen, der bragede igennem hver

[≡] Simon Skårhøj, proceskonsulent, Baptistkirken i Danmark [□] Per Bækgaard og Kurt Bøgsted

Proceskonsulent Simon Skårhøj udfordrer os i denne farverige kronik til, hvordan vi kan bringe **impulser fra missionsstævnet 2008** med ind i en tid med udforskning og afsøgning – og forandring.

Velsignet visesang, Guds helbredelse og lystige festsange var på plakaten en helt almindelig aften på årets missionsstævne. Mangfoldigheden var inden for en radius af 50 meter, der tillod både en let shoppestil imellem tilbuddene eller bare at slå sig ned ét sted. Intet overgik dog braget af en fest, som den sidste dag sendte os ud til verdens missionsmarker. Imod alle forventninger blev vi kastet ind i kendte og ukendte former af salmesang, Taizé-sange, gospel, circle song og wellness. Folk sad på stole, sad på gulvet, stod op og stod i rundkredse i flere cirkler. Et helt festfyrværkeri af former og udtryk, der brød igennem de flestes forventninger og forståelser.

Fravalg og tilvalg

Der er ingen tvivl om, at variationen på missionsstævnet 2008 kunne udgøre rammen for de flestes møde med Gud. Man kunne vælge til og fra, som det passede en

selv – og det er måske én af de vigtigste grunde til, at mange gik glade og fyldte fra stævnet.

Muligheden for det frie valg er godt, men valget gør også, at vi kan leve i små subkulturer, hvor vi kun oplever vores kendte og trygge verden. Udsendelsesfesten udmærkede sig netop ved, at valget var lagt på hylden. Det *ukendte* (kendte for nogen) var ikke lagt hen i et afsides lokale på et umuligt tidspunkt, men viste sig, mens måske allerflest var samlet.

Det ukendte

Mødet og udforskningen af det ukendte er en væsentlig del af forandring. Tør vi ikke møde det ukendte, både gammelt og nyt, er potentialet for forandring nærmest ikke-eksisterende. Men det er netop i mødet med det ukendte, at vi kan støde direkte ind i et veletableret »forsvarsværk«, som socialpsykologen Thomas Leithäuser meget rammende har kaldt for *hverdagsbevidsthed*. Vi kan ikke forstå alt, vi kan ikke overskue alt, og derfor danner vi en hverdagsbevidsthed. Den bruger vi som et kort til at forstå og navigere i de fleste hverdagssituationer. Hverdagsbevidstheden giver os stabilitet, hol-

der os i en grøn zone af tryghed i en ustabil og foranderlig verden. Når vi møder det ukendte, støder vi ind i hverdagsbevidsthedens unuancerede forståelse af verdenen – et møde, der ofte siger mere om os selv end om det ukendte.

Forandringer kræver villighed til at ændre sin *hverdagsbevidsthed* i større eller mindre grad. Den ændring vil få de fleste til at bevæge sig ud i et gult område, der er ukomfortabelt og utrygt. Det kan kræve udholdenhed og tålmodighed, men står vi distancen, er det her ny læring er mulig. Det er her, forandring er mulig, og her, der er mulighed for, at det utrygge bliver trygt (grønt). Hvis bevægelsen går for hurtig, og det utrygge ikke når, at blive trygt, eller det ukendte er for ukendt, kan vi »se rødt« og blokere for al læring.

Forandring for meningens skyld

Skal vi ikke være kritiske over for det ukendte? Jo, selvfølgelig, men en god kritisk sans hæmmer ikke nødvendigvis udforskning, der kan være vejen til ny mening. BaptistKirken skal ikke for-

dagsbevidstheden

andres, fordi det er smart og moderne, men fordi det giver mening. Forandring for forandringens skyld er meningsløst og skaber modstand, mens meningsfuld forandring skaber forandringsvillighed.

Guds vision

Meningen med forandring i BaptistKirken må handle om det helt centrale – nemlig Guds vision. Hvad vil Gud med dit liv? Hvad vil Gud med jeres menighed? Hvad vil Gud med jeres menighed i et større menighedsfællesskab? Jo mere det er Gud, som driver værket, desto mere liv kan vi skabe og virkeliggøre Guds vision. Det er Guds vision for fællesskabet af menigheder – konkretiseret, som vi skal søge efter, bede om og snakke om gennem det næste år i forandringsprocessen.

Træde ud på vandet

Skal vi lære Guds vision at kende og arbejde for den, skal vi med

ret stor sikkerhed være villige til at rive op i vores hverdagsbevidsthed. Vi skal være klar til at bevæge os ud i det utrygge og ukendte. Dét tror jeg, at vi kan finde nyt liv som kristne – både personligt, som menigheder og som et fællesskab af menigheder. Missionsstævnet sendte os videre ud i forandringsprocessen med Jesu udfordring til Peter: Vil du træde ud på vandet, forlade din hverdagsbevidsthed i tro på, at vandet kan bære dig? ■

blokering
Alarm
minus læring

utrygt
læring
ukomfortabel

trygt
minus læring
komfortabel

- 2 En fest, der bragede igennem hverdagsbevidstheden**
– kronik
Af Simon Skårhøj
- 5 Hvem siger I, jeg var?**
– leder
Af Jacob Anhøj
- 6 Den Gud vil bruge, gør han først til intet**
– interview med ægte- og musikerparret Dal og Harboe
Af Jacob Anhøj
- 9 Rodbehandling**
– økonomisk solidaritet
Af Lasse Åbom og Ole Lundegaard
- 10 Krigen i Afghanistan er en nødvendig krig**
– samtale med feltpræst Kim Jacobsen
Af Lone Møller-Hansen
- 12 Alligevel smiler de ...**
– på rejse til Rubura, hvor præsteskolen gør en forskel
Af Ole Lundegaard
- 14 Kristendom, krudt og kugler**
– baggrund om krig og kristendom
Af Bent Hylleberg
- 16 Selvfølgelig vil jeg være forandringsagent!**
– interview med Anita Lindholst
Af Rie Andersen
- 17 Et åndeligt jordskælv?**
– satte udsendelsesfesten for alvor gang i forandringerne?
Af Lone Møller-Hansen
- 18 Vi er stadig baptistspejdere om 5 år**
– interview med ny spejderchef Niels Dam
Af Mikkel Nilsson
- 20 Høst**
– en andagt til efterårstimerne
Af Bente Hansen
- 21 Stævneglimt, døbte og døde**
- 22 Religionsmøde ved stuebordet**
– når en kristen mand gifter sig med en muslimsk kvinde
Af Bent Hylleberg
- 24 Sådan oplevede de missionsstævnet 08**
– Mikkel kom i kokkelære
Af Lone Møller-Hansen og Sarah Basnov
- 25 Vi er børn af jer**
– stafetten er nået til Vejle
Af Hanne Kiel
- 26 Moderne korstog i Irak er en myte**
– om amerikanernes syn på forholdet mellem politik og religion
Af Michael Møller-Hansen
- 28 Håb for demokratiet i Baptistkirken i Burundi**
– og for kvinderne!
Af Morten Kofoed
- 30 Præster vælger at gå efter det, de er gode til**
– Klaus og Poul Asger stoppede som traditionelle baptistpræster
Af Lone Møller-Hansen
- 33 Hvem siger I, jeg er? Ren energi?**
– svenskere, tyskere og danskere på spejderlejr på Øksedal
Af Finn Basnov
- 34 Byg i verden, byg en kirke!**
– danske baptistmenigheder vil bygge kirker i Burundi
Af Ole Emming og Bente Jensen
- 36 Frivilligt arbejde? En spydig analyse**
– Peters klumme
Af Peter Toldam

Lasse Åbom og Andreas Højmark Andersen til Herlev

På menighedsrådet i Korskirken medio august vedtog menigheden at ansætte Lasse Åbom som præst fra 1. februar 2009. Lasse skal dele ansvarsområder med Ole Lundegaard, som siger: – Det er en meget stor glæde for menigheden og for mig personligt, at vi kan ansætte Lasse. Vi står over for mange udfordringer, og vi tror, at vi i Lasse får en medarbejder, der vil kunne bidrage med meget i for-

hold til unge voksne, men også på andre områder. Lasse og jeg vil dele arbejdet mellem os, så vi begge har med både unge og »gamle« at gøre. Samtidig kan vi glæde os over, at Andreas Højmark Andersen bliver tilknyttet menigheden som ungdomsmedarbejder fra efteråret 2009. Vi er sikre på, at Andreas vil kunne hjælpe os med teenagearbejdet på en særdeles god måde. Vi føler os meget privilegerede over at få så kvalificerede medarbejdere som de to herrer.

Hvem siger I, at jeg var?

 Kasper Klarskov Jacob Anhøj

»Hvem var Jesus?« Et provokerende spørgsmål for en kernekristen. Vi taler jo om Jesus, som lever og er hos os i dag. Den Jesus, som siger om sig selv: »Jeg er den første og den sidste og den, som lever: Jeg var død, og se, jeg lever i evighedernes evigheder ...« (Johannes Åbenbaring kapitel 1 vers 17-18).

Når jeg alligevel tillader mig at spørge »hvem var Jesus?«, er det fordi, Evighedens Herre kan være svær at forholde sig til, og det ville hjælpe gevaldigt på min vakkelvorne tro at have kendt mennesket Jesus: Ham, som var engang.

Hvordan var han så, ham Jesus? Var han en verdensjern særting? Var han en brølende festabe? Var han revolutionær med voldelige tendenser? Var han su-

perhelt med overnaturlige kræfter; eller var han bare så mild og god, som vi kender ham fra søndagsskolefortællingerne?

Det er muligt, jeg ikke har læst godt nok på lektien, men Bibelen er, så vidt jeg kan vurdere, yderst tilbageholdende med fakta om Jesu person. Faktisk så tilbageholdende, at man efter temperament kan danne sit helt eget billede af menneskesønnen, som han kaldte sig.

Man skulle næsten tro, at det er med vilje, Jesus ikke giver sig til kende for os på anden måde end gennem sine ord? Formidlingen til eftertiden overlod han oven i købet til sine jordiske venner, som ifølge egne udsagn ikke altid var helt troværdige. Tænk bare på Peter, som, da det virkelig gjaldt, stak en nødløgn for ikke at få næsen

i maskinen (Mattæus Evangeliet kapitel 26 vers 69-74). Dette var ironisk nok kort tid efter, at Peter, som den eneste discipel, svarede rigtigt på Jesu spørgsmål »Hvem siger I, jeg er?« (Mattæus Evangeliet kapitel 16 vers 15-16.)

Hvordan ville Jesu egen fortælling om sit liv på jorden mon lyde? Jeg håber en dag at få lejlighed til at høre historien fra hans egen mund. Indtil da må jeg stille mig tilfreds med at vide, at Jesus, Evighedens Herre, engang var menneske som mig med hud og hår, glæder og sorger, lyster og laster. Og hvor meget mere ved jeg så ikke om ham end om Gud Fader højt i himmelen. Han, der på Moses' spørgsmål om, hvem han er, blot svarer: »Jeg er den, jeg er.« (2. Mosebog kapitel 14)? ■

Den Gud vil bruge, gør han først til intet

[☰] Jacob Anhøj [☑] Per Bækgaard

Onsdag aften på missionsstævnet fik tilhørerne i caféen en musikalsk og åndelig oplevelse ud over det sædvanlige. Kunstneren og **salmedigteren Marianne Harboe** fortalte om tilblivelsen af sine nye salmer, og ægtemanden, **komponisten og musikeren Hans Dal**, af nogen bedre kendt som julekalenderens agentnisse A38, sang og spillede »nattehimlen fuld af stjerner«. Ugen forinden var baptist.dk's udsending på besøg hos ægteparret til en snak om selvfølgelig og tro og om at foretage sig noget væsentligt.

Fakta | 30 salmer på dobbelt-cd

Marianne Harboes og Hans Dals første 30 salmer udkom i efteråret 2005. Dobbelt-cd og nodehæfte kan bestilles hos: Marianne Harboe og Hans Dal, Søvej 15, 2930 Klampenborg, tlf.: 3963 1225, e-mail: info@harboedal.dk

»Tænk, hvis man bare én gang i sit liv kunne opnå at foretage sig noget, der var væsentligt. Underholdning er fint nok, men væsentligt er det ikke. Men hvis man synger en salme og rører menneskers hjerter, så har man foretaget sig noget væsentligt. Og det endda uden selv at være i centrum.«

Udtalelsen gør indtryk, fordi den kommer fra et menneske, der om nogen ved, hvad det vil sige at underholde og at være i centrum. Ordene er Hans Dals. Vi sidder på hans og hustruen Marianne Harboes terrasse i Tårnbæk nord for København. Kun et par meter sandstrand skiller os fra de søvnige bølger denne sommereftermiddag. Gennem disen anes i det fjerne den svenske kyst, ellers er der bare vand, så langt øjet rækker.

Det er tydeligt, at der er sket noget i Mariannes og Hans' liv, siden de i 2005 udgav 30 salmer med Mariannes tekster og Hans' melodier.

Svigt og tab af barnetro

»Jeg er ikke særligt teologisk velfunderet«, siger Marianne. »Det var min mormor, der førte mig ind i troens univers. Hun var et spændende menneske – lidt for spændende. Hun var neurotisk, lidenskabelig og dybt religiøs. Jeg elskede og beundrede

»Hvis man synger en salme og rører menneskers hjerter, så har man foretaget sig noget væsentligt.«

– Hans Dal

hende, til jeg var seks-syv år, hvor hun pludselig svigtede så eklatant og viste sig fra sin mest faretruende diabolske side. Min tro på Gud og mennesker fik et knæk, og det tog mange år at genvinde tilliden.«

Hans' erfaringer fra troslivet er ikke stort bedre: »Jeg fik rigelig forskrækkelse omkring forskellige trosretninger, da jeg var barn, fordi halvdelen af min familie var Jehovas Vidner. Det gav nogle sår, som ikke en gang i dag er helet. Min far og onkel spillede kammermusik hver onsdag, og det endte altid i en eller anden religiøs diskussion, hvor de rev hovederne af hinanden.«

Marianne samler op: »Konklusionen af vores oplevelser er det, som jeg også forstår, er baptisternes holdning, at der ikke skal være noget imellem Gud og mennesker. Stærke personligheder og gurer risikerer at dække for vores direkte forhold til Gud.«

Selvafvikling

Tilbage til Mariannes og Hans' salmer: Hvor kommer de fra? Hvilket stof er de gjort af? Marianne fortæller: »Der er nogle præster,

der ikke kan lide mine salmer. Måske fordi de ikke er teologisk eller kristologisk korrekte. Det ved jeg jo ikke så meget om. Mine salmer handler nok mest om menneskelivet og om at få Kristus ind i sit liv.

På et tidspunkt for nogle år siden befandt jeg mig i en personlig krise. Jeg var brændt ud efter 25 år som underviser, min søn havde været lige ved at dø i en gasulykke, og gennem mit frivillige arbejde på hospice kom jeg helt tæt på livets allerstørste spørgsmål. Jeg søgte i perioder ro i et kloster, hvor man ikke må tale. Det var en stor omvæltning, da jeg normalt er et meget udadvent og socialt anlagt menneske.

Man taler meget om selvudvikling. Jeg var midt i en selvafvikling. Det er vist Kirkegaard, der har sagt, at den Gud vil bruge, gør han først til intet. Jeg følte mig i en periode nærmest som åndelig død og gik rundt i en uklar, længselsfuld tilstand. Da jeg begyndte at skrive, var det en enorm lettelse – nærmest som at vende hjem. Skærtorsdag 2005 skrev jeg min første salme, og Hans satte musik til. At jeg blev ved med at skrive, skyldes i høj grad Hans' musik.«

Stoffer, druk og damer

Hans' musiktalent kommer ikke fra fremmede. Hans far og flere andre i familien

Den Gud vil bruge, gør han først til intet

Fakta | Hans Dal

Født 1945

Sanger, guitarist og komponist
Uddannet klassisk guitarist på
konservatoriet i København.

Har skrevet musik til teater, film og tv,
bl.a. DR's julekalendere om Nissebanden,
hvor han selv spillede den mystiske
agentnisse A38.

Medlem af gruppen Nordiske Spillemand,
der sammen med operasangerinden Ghita
Maria Sjøberg har turneret i Norden, Europa
og USA.

Fakta | Marianne Harboe

Født 1943

Lektor i billedkunst ved
lærerseminariet i 25 år
Kunstterapeut

Frivillig medarbejder ved
Skt. Lukas Hospice

Vejleder i Billedbøn, en studiekreds ved
natkirken i Københavns Domkirke om
meditation, bøn og maleri.

var musikere. Men det var Tommy Steele, som fik det afgørende ord, da unge Hans skulle vælge instrument: »Jeg havde set en film, hvor han sang »I've got a handful of songs«. Han havde købt en guitar hos en marskandiser for 30 kroner, og så blev han verdensberømt. Det ville jeg også være. Så skulle jeg jo lære at spille. Jeg var kun 12 år, men det gik faktisk rigtig godt, for allerede som 14-årig overtog jeg min lærers job som guitarlærer på Dyssegårdsskolen. Så noget må jeg have kunnet.

Senere spillede jeg på værtshuse. Det var meget med stoffer, druk og damer. Det var sjovt en tid. Men på et tidspunkt var det ikke rigtig sjovt mere. Min kammerat,

Andy Sundstrøm, og jeg blev enige om, at hvis vi skulle ud af det miljø, så var vi nødt til at gå på konservatoriet og gøre alvor af det, så vi ikke skulle ende som mange af de andre, som hverken kunne synge eller spille, drak bajere en stor del af tiden og mente, de var store kunstnere bare fordi de var på den yderste venstrefløj.«

Et helt nyt kapitel

»Efter konservatoriet kunne jeg vælge og vrage job, som det passede mig. Som musiker og komponist har jeg prøvet det hele: Koncerter, teater, cabaret, film og tv. Mange danske kunstnere har sunget mine melodier. Men Mariannes salmer er et helt

nyt kapitel i mit liv. Nu skal jeg ikke længe forsøge at være morsom; og jeg behøver ikke længere spekulere over, om publikum nu synes, jeg er fantastisk og husker mine koncerter i mange måneder efter. Det eneste jeg ved, er, at det her i forhold til alt det andet, jeg har lavet, er væsentligt.«

Marianne afslutter: »Vi føler, at det ikke er vores fortjeneste. Det er noget, vi har fået. Vi bliver brugt i noget, vi ikke selv er herrer over, men meget taknemlige for.« ■

»Jeg er ikke særligt teologisk velfunderet. Mine salmer handler nok mest om menneskelivet og om at få Kristus ind i sit liv.«

– Marianne Harboe

Økonomisk solidaritet

– Rodbehandling

[📷] Per Bækgaard [☰] Ole Lundegaard og Lasse Åbom

Ole Lundegaard og Lasse Åbom finder i denne serie tilbage til rødderne af den strømning i troen, vi kalder *baptismen*, fra 1500-tallet og til i dag. Denne gang går det så tæt på som på vores pengepung ...

En levende tro

Tro og liv hænger sammen. Det er en kerneværdi i den baptistiske tradition, at det, vi tror, ikke bare betyder noget for, hvad der skal ske engang – men at det har afgørende betydning for, hvordan vi lever vores liv her og nu. Det handler ikke alene om at tro det rigtige, men også om at vores tro kommer til udtryk i den måde, vi lever på. I en kultur som vores leder fokus på den enkelte til økonomisk uretfærdighed for nogle og et afsindigt overforbrug for andre. Vi kaldes til at genfinde den strømning i den baptistiske tradition, der udfordrer os

til at leve enkelt og forvalte det, vi har fået givet ved gavmildt at dele med dem, der ikke har.

Det gælder også økonomien!

Lige fra den første tid har anabaptister insisteret på, at økonomi også har noget at gøre med vores tro. I deres forsøg på at leve efter det Det nye Testaments forbillede afprøvede de forskellige modeller for en anderledes omgang med penge og ejendom. Nogle gange betød det, at man levede med fællesøkonomi (den såkaldte »fælles pung«), hvilket desværre ofte førte til usund sekterisme. I de fleste tilfælde betød det, at man levede efter et princip om fælles hjælp – det vil sige at man stillede sine ejendele til rådighed for fællesskabet uden at ophæve ejendomsretten, men med en understregning af vigtigheden af, at vi bringer alt, hvad vi er ind i vores efterføl-

gelse af Jesus. Denne radikale gavmildhed blandt anabaptisterne var en af de største anstødssten for de kirkelige autoriteter på den tid, for i den lå en skarp kritik af kirkenes tendens til at berige sig selv og manglende evne til at hjælpe de fattige.

Simple Living anno 2008

Gennem årene har dele af den baptistiske tradition været kendetegnet ved en enkel livsstil, en stærk fællesskabsfølelse, modstand overfor forbrugerisme og praktisk hjælp og tjeneste for andre. Denne arv giver spændende perspektiver og udfordringer til os, der forsøger at være kirke i dag i en verden, hvor individet og materialismen er i centrum i en grad, vi aldrig tidligere har set. Vi bliver mindet om, at vores livsstil betyder noget. At være Jesu discipel omfatter hele vores liv – også vores pengepung! Et enkelt liv og at stille sig tilfreds med det nødvendige er en vigtig åndelig øvelse, der leder os til Gud og orienterer os mod Hans rige. ■

1. Jesu disciple
2. Nøglen til skriften
3. Kirke er mission
4. På de fattiges side
5. Forsonet fællesskab
6. Økonomisk solidaritet
7. Fredsstiftere

»Vi bliver mindet om, at vores livsstil betyder noget. At være Jesu discipel omfatter hele vores liv – også vores pengepung!«

Krigen i Afghanistan er

en nødvendig krig

[≡] Lone Møller-Hansen [✉] ISAF 4 stillet til rådighed af Kim Jacobsen

»Krig kan ikke forsvares ved, at vi skal påføre andre mennesker vores tro eller vores normer. Men krig kan være nødvendig for at fjerne et onde. For at børn kan lege, gå i skole, tænke og tale frit.« Det siger Kim Jacobsen, der har været feltpræst i 10 år, sidst i Afghanistan, hvorfra han kom hjem i februar 2008.

»Hvis vi er med til at skaffe bare ét barn, én mand eller én kvinde én dag, hvor de kan leve det liv, de gerne vil – så har vi flyttet en grænse.«

Sådan siger feltpræst Kim Jacobsen, som har været i både Bosnien og Afghanistan, hvert sted et halvt år. Han ved, at han skal af sted igen, men han siger også, at han ikke er parat endnu. Det slider både psykisk og fysisk at være midt i en krig, også selvom man er der som præst og ikke som soldat. Feltpræsten bærer også våben, og ved, hvordan man bruger dem.

»Det er behårdt at være derude. Vi bevæger os hele tiden på kanten og skal hele tiden yde maksimalt. Som præst er jeg med helt fremme ved fjendens linjer. Jeg er på march med soldaterne, lever af feltrationer og med krigen som allestedsnærværende.«

Gråd og grin

Den 54-årige præst har tidligere været sømandspræst i seks år. Det var en nær ven i sognet, som anbefalede ham at blive feltpræst. Han har aldrig været soldat – heller ikke militærnægter, men han har overvejet, om krig kan forsvares – også ud fra et kristent synspunkt.

»Der findes ikke en retfærdig krig, sådan som terminologien har været siden Bush II blev præsident i USA. Men der findes en nødvendig krig. Krig er nødvendig, når den sidste mulighed for samtale er opbrugt. Så kan krigen forsvares – for at fjerne ondet, men den må ikke fortsætte for personlig vindings skyld. I Afghanistan er det soldaternes opgave at hjælpe den civile befolkning, der lever under Talebans umenneskelige og nedbrydende dominans. Men husk, i en krig er ikke kun gråd – der er også latter. Glæden ved at se børn lege, at se de kan komme i skole, at vi kan sætte vandingsprojekter i gang. Det er selve formålet med krigen.«

Det giver mening

Der har været danske feltpræster i Gaza, på Cypern og Balkan, hvor danske soldater har været indsat i forbindelse med væbnede konflikter, men Kim Jacobsen er den første dan-

ske feltpræst, der siden 1848 har været med danske soldater i krig. Og han har dermed også sendt hvide kister hjem med soldater, der har mistet deres liv i en åben krig.

»Vi kan ikke tale om nytteværdi – er det det værd? Familien til de faldne synes aldrig, det er det værd. For vi vil gerne have vores kære hos os hele tiden, hele livet. Men jeg vil svigte dem i kisterne, hvis jeg var enig. Soldaternes død giver meget mere mening, end én, der dør af knivstik i København på grund af en hue, eller at kvinder bliver voldtaget. Dét er totalt meningsløst. Men soldaternes død gælder et højere formål. Bare én dag i frihed for et undertrykt folk ...«

Skal forholde sig til døden

Hans afløser i Afghanistan, Thomas Østergaard Aallmann, udtrykker det således: »Fred kan man altid få. Man skal bare bøje nakken! Men friheden skal vi kæmpe for.«

»Krig er nødvendig, når den sidste mulighed for samtale er opbrugt.«

– feltpræst Kim Jacobsen

Kim Jacobsen er til daglig er folkekirkepræst i Gl. Holte

»Soldaternes død giver meget mere mening, end én, der dør af knivstik i København på grund af en hue.«

– feltpræst Kim Jacobsen

Læs også om Lene Birkmand fra Korskirken, Herlev, der for øjeblikket er sygeplejerske i Afghanistan: www.baptistkirken.dk under menigheder/ portræt af baptister.

Den kamp foregår altså i dette tilfælde en fremmed kultur og ukendt terræn. Kim siger:

»Der er stor forskel på de værdier, der styrer de danske soldater og deres modstanderes værdier: Vi skyder først, når vi bliver skudt på og bruger ikke kvinder og børn som skjold. Man kan se, hvem vi er, men vi kan ikke se, hvem de er.«

Sådan er præmisserne i den ørkenkrig, Danmark er en del af. Kim Jacobsen ønsker, at soldaterne forholder sig til de tre måder, de kan opleve døden på – inden de tager af sted:

»Man kan påføre en anden døden. Man kan se den, der står ved siden af, dø. Og så skal man forholde dig til din egen død. Vi beder soldaterne om at skrive breve til familien og skrive deres sidste vilje, inden

de tager af sted. Det er nødvendigt for, at de skal klare presset,« mener feltpræsten.

Han er meget modstander af at legitimere den danske deltagelse ved at ville påføre afghanerne dansk kultur og normer, fx vores forståelse af demokrati.

»Vi kan befri befolkningen fra et åg og kæmpe for, at de kan tænke og tale frit, ligesom vi kan. Og det er dét værd, hvis bare én har smagt friheden.« ■

Alligevel smiler de ...

[☰] [📷] Ole Lundegaard

Et par af lærerne tilser de marker, hvorpå skolens elever dyrker grønsager.

Tag med Ole Lundegaard, teolog, underviser og baptistpræst, på hans rejse til **Rubura, langt ude på landet i Burundi**, hvor der ligger en præsteskole, der gør en forskel, der batter. En skole, som lå underdrejet under borgerkrigen, men som danske baptister nu er med til at hjælpe på benene.

En af sovesalene. Der sover to personer i hver seng.

Nogle af evangelisterne foran præsteskolens undervisningslokale.

Rubura, Burundi. Klokken er syv om morgenen, tirsdag 13. maj 2008. Solen er stået op og har kastet sine stråler på højene med de stærke farver. Hvis nogen tror, at jord er brun, kan de godt tro om. Jord er rød, og når solens stråler rammer den, lyser den op i de varmeste nuancer farven rød kender. Den anden farve på højene er grøn. Overalt rødt og grønt.

Tavlen ligner en vej i Burundi

Sådan er det i Burundi og i Rubura, hvor jeg befinder mig. Her ligger Burundis BaptistKirkes præsteskole, og om et øjeblik kommer den flok evangelister, der er på et tre måneders kursus, gående op af bakken for at blive undervist i det beskedne lokale, der udgør deres skole. Deres stemmer blander sig med tusind andre stemmer på

højene rundt omkring. Når man er stille, kan man høre dem overalt. Mennesker, der taler, ler, synger og går i gang med det daglige arbejde.

Præsteskolens elever er nået frem og har sat sig til rette. 30 granvoksne mænd i et lokale, der ville egne sig fint til 15! seks borde og seks bænke. Nogle sidder yderligt, og de kan ikke alle få bordplads. Tavlen ligner en vej i Burundi, fuld af huller. Taget er utæt hist og her, men heldigvis regner det ikke i dag.

Alligevel smiler de. De er glade og stolte, for de er blevet udvalgt til at være evangelister i deres hjemmenigheder, og nu er de kommet for at få tre måneders undervisning. Et hold med 12 præster har lige færdiggjort deres tre-årige uddannelse

og er nu i gang med arbejdet i menighederne. Men de har brug for hjælpere til det daglige arbejde, og det er evangelisterne.

De smiler til deres gæst, der besøger dem i nogle dage for at tale med deres leder og lærere om den fremtidige uddannelse på stedet og for at undervise en smule. Men først synger vi sammen, læser bibelen og beder, og jeg bliver budt meget hjerteligt

»Tavlen ligner en vej i Burundi, fuld af huller. Taget er utæt hist og her, men heldigvis regner det ikke i dag. Alligevel smiler de. De er glade og stolte, for de er blevet udvalgt ...«

»Deres stemmer blander sig med tusind andre stemmer på højene rundt omkring. Når man er stille, kan man høre dem overalt.«

Præsteskolens leder, Juvenal Nzosaba i skolens bibliotek, der endnu kun indeholder få bøger.

Lederen af præsteskolen, Juvenal Nzosaba, sammen med sine elever.

Lærere og elever i klasselokalet.

Præsteskolens bibliotek. Meget gik tabt under krigen. Nu er man ved at opbygge et nyt bibliotek.

velkommen. Overalt denne venlighed og de smil, der gør, at man føler sig hjemme med det samme.

Præstens rolle kan ikke overvurderes

Under de godt 10 års borgerkrig i Burundi, der fandt en foreløbig, men ikke fuldstændig løsning i 2003, lå uddannelsen mere eller mindre underdrejet, men nu har man taget fat igen, for der er brug for mange medarbejdere, og præsternes rolle som krumtap i de lokale samfund kan ikke overvurderes.

Det er i høj grad med hjælp fra danske baptister, at skolen igen kan fungere. Men de ved godt, at de hurtigt selv skal skabe indtægtsgivende projekter, for støtten fra Danmark aftrappes over en årrække. De er

meget taknemmelige for støtten og indforstået med, at det er for en periode. Derefter skal de selv få det til at køre rundt. Men endnu er det ikke lykkedes at få indtægter ud af de projekter med grisehold, mølle og landbrug, som de har sat i gang. De håber stadig, men tiden tikker.

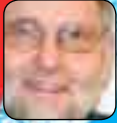
Arbejder under hårde betingelser

Efter den første dags samtaler, hvor vi har talt om, hvad der skal til for at hæve uddannelsens standard, bliver det klart for mig, hvor hårde betingelser de har at arbejde under. Det er svært at tiltrække kvalificerede lærere, fordi få vil så langt ud på landet som Rubura uden køretøj til rådighed og til en løn, ingen kan leve af. Vi taler om at strukturere uddannelsen som en række intensive kursusforløb, så man

måske kan tiltrække lærere for to uger ad gangen, men der er meget at arbejde med.

Undtagen på biblioteket! Her er næsten *ingenting* at arbejde med! Efter krigen er der ikke meget tilbage af det tidligere bibliotek, så man er begyndt at opbygge et nyt, men det er dyrt. Der er heldigvis kommet en del bøger fra gode givere i Danmark, men i hvert fald 60 % af bøgerne er engelske, og engelsk er en udfordring. Det ville gå lidt lettere på fransk.

Timerne er slut for i dag. Evangelisterne går ned til deres sovesal, hvor de kan sidde på sengekanten og læse lektier, så længe lyset tillader det. Der er lidt klemt, for de sover to i hver seng. Men de er glade og stolte, for de er blevet udvalgt til at modtage undervisning i Rubura. ■

[B] Bent Hilleberg [O] Per Bækgaard

Kristendom, krudt og kugler ...

Som danske er vi normalt et fredselkende folk. Men vi har netop været i krig. Vi gik sammen med amerikanerne i **krig i Irak**. Hvad skal vi som kristne mene om det? Vi forsøger at forstå problemstillingen – og antyder en forsvarlig praksis.

Retfærdig krig

I 300-tallet begyndte de kristne at diskutere under hvilke betingelser, det var muligt for dem at deltage i Romerrigets krige. Samtalen endte med at fastslå, at de kunne deltage som soldater i »en retfærdig krig«. De definerede krig som moralsk forsvarlig, hvis en række betingelser var opfyldt: Der skal være tale om en forsvarskrig. Krig skal være sidste udvej. Civile skal skånes. Hensigten skal være at genoprette normal-

tilstanden. Sådan lød konklusionen, da de kristne var blevet de fleste i Romerriget, og dets kejser bekendte sig som kristen. Nu sad datidens kristne centralt på magten. Men mens de kristne stadigvæk var et mindretal i Romerriget, så det anderledes ud.

Næsten og fjenden

De første kristne skulle ikke primært forholde sig til kejserens politik. De skulle bygge et nyt samfund, grundlagt på nye værdier.

»Alternativet for kristne til at gå i krig er ikke pacifisme, men derimod et aktivt fredsarbejde. Opgaven for kristne menigheder er at blive fredsstiftere.«

De skulle i tro indføre en ny praksis, der brød med folks alt for velkendte onde cirkler. Ifølge Jesus skal Guds folk ikke gengælde ondt med ondt. Den slags fører til ny konflikt og forøget vrede. Jesu budskab er, at onde cirkler kan brydes ved ikke at yde modstand med onde midler. Hvis vi ønsker at iklæde os den etik, der stammer fra Jesus, kan vi mindske ondskaben ved at handle overraskende – med det gode!¹

Det radikalt nye hos Jesus handler ikke om kærlighed til næsten, men derimod om kærlighed til fjenden. Men ondskabens cirkel kan brydes. Det sker, når kristne afspejler Guds godhed. Gud lader sin sol og regn gælde alle. Han gør ikke forskel på folk. Det gør Guds folk derfor heller ikke! Kristnes praktikker består i at tage del i Guds aktive nærvær – at være barmhjertig, som Gud er barmhjertig mod alle. Det mål nedbryder alle grænser. Jesu disciple kan derfor heller ikke sætte grænser for kærligheden.

»Det radikalt nye hos Jesus handler ikke om kærlighed til næsten, men derimod om kærlighed til fjenden.«

Når evangeliet omsættes i sådanne nye praktikker, kommer Guds vilje til syne. Den omformer vores sind, så en ny virkelighed bliver mulig. Det er opgaven for kristne i det nye fællesskab, som vi kalder kirke. Jesu holdning indebærer ikke, at kristne skal give afkald på enhver modstand, men kærlighed er en aktiv, produktiv indsats for forsoning. Til en sådan livsstil inviterer han os! Kristne udgør »et omvendt fællesskab«, der skal virke for forsoning og tilgivelse. Kristne er fredsstiftere! Paulus fangede denne pointe meget præcist: »Overvind det onde med det gode!«²

Retfærdig fred

Alternativet for kristne til at gå i krig er altså ikke pacifisme, men derimod et aktivt fredsarbejde. Opgaven for kristne menigheder er at blive fredsstiftere – at virke som et fællesskab, der er præget af fred, retfærd og ikke-vold. Hertil hører at udvikle alternative måder at tackle konflikter på. Det er menighedens nye mission i en krigsgal verden fyldt med krudt og kugler. Denne ikke-voldelige overvindelse af volden er uløselig forbundet med Jesu budskab og med hans måde at leve på. I de senere år har kirker stået sammen om at udvikle et alternativ til den gamle »just war«-teori (»retfærdig krig«), idet de har udarbejdet en »just

peacemaking«-teori (»retfærdig fred«). At være fredsstifter er en aktiv handling, der sigter på at fremme det gode liv for mennesker via initiativer, der bl.a. indebærer en retfærdig og bæredygtig fordeling af goderne, opløsning af fjendebilleder og opbygning af et internationalt retssamfund. Mange kristne i reformationens døbertradition³ står i spidsen for dette arbejde, mens en af de mest kendte er biskop Desmond Tutu fra Sydafrika.

Mål og middel

Blandt kristne er der altså forskellige synspunkter, når det gælder vejen til fred. Trods uenigheden om, hvorvidt kristne kan deltage i »en retfærdig krig«, vælge pacifismen eller arbejde aktivt for »en retfærdig fred«, så er alle enige om, at målet er freden. Men spørgsmålet, der står tilbage, lyder: Hel- ligger målet ethvert middel? ■

Noter

1 Det er især i Bjergprædikenen, den nye etik hos Jesus præsenteres. Se Mattæus Evangeliet kapitel 5 vers 38-48. Blandt de kristne i kirkens første 250 år blev Bjergprædikenen citeret mere end nogen anden etisk tekst som norm for kristen praksis i Romerriget. Kristne blev ikke soldater i kejserens hære, men tjenere for en anden magt – kærlighedens magt.

2 Se om dette omkvæd i Paulus' lange redegørelse for, hvori den nye etik for kristne består – i Romerbrevet kapitel 12-14. Kristne velsigner forfølgere (12:14), afstår fra gengæld (12:17) og gør godt mod fjenden (12:20).

3 Se www.peacecoalition.org

Selvølgelig vil jeg være **forandringsagent!**

[☰] Rie Andersen [📍] Privat og Per Bækgaard

En »forandringsagent« er en **ambassadør i den lokale menighed, der gør forandringerne i fællesskabet Baptistkirken i Danmark nærværende for menigheden og tager menighedens idéer og erfaringer med ud og forandrer fællesskabet. baptist.dk går tæt på **Anita Lindholm, forandringsagent i Århus.****

Hvorfor vil du gerne være forandringsagent?

Selvølgelig vil jeg da være med! Når man har været aktivt medlem af en baptistmenighed gennem mange år, og man tilmed p.t. repræsenterer denne i missionskomitéen, er det umuligt ikke at blive grebet af lyst til at se vores gamle landsorganisation; Baptistkirken i Danmark, blomstre i et nyt, tidssvarende »design«.

Hvad vil du byde ind med?

Som jeg har forstået, er min primære opgave – sammen med et par andre mennesker – at være forbindelsesled mellem Proces-Teamet og menigheden, når det

gælder løbende information. Derudover er forandringsagenterne med til at arrangere den såkaldte »workshop«, som menigheden ifølge planen skal afholde i løbet af vinteren. Personligt synes jeg, at de ændringer, vi allerede har foretaget i »Foreningen Baptistkirken i Danmark« er så logiske, at det ærgrer mig lidt, at det skulle være af bitter nødvendighed, at de er blevet indført.

Hvilke erfaringer og idéer fra din egen menighed, tror du, kan udvikle fællesskabet?

Vi må aldrig glemme, at forandringer skal komme »indefra«, og at ting tager tid.

Det er vigtigt, at den valgte ledelse i såvel Baptistkirken i Danmark som i de enkelte medlemskirker har følerne ude i baglandet og har menigheden med. I modsat fald bygger vi luftkasteller og spilder tid og ressourcer. I kraft af Århus bys størrelse og særpræg har vi mange styrker, men så sandelig også svagheder. Vi arbejder på fuld kraft på at forny os. Nogle projekter vil vise sig bæredygtige, andre afliver vi! Vi har brug for fællesskab med andre menigheder – uanset konfession og geografisk afstand – som vil arbejde med os i mission.

Hvad har I brug for i Århus, som du tror, at fællesskabet kan bidrage til?

Som en deltager så rigtigt sagde under drøftelsen i sommerens stævne i Mariager: »Det er da muligt, at vores menighed vil kunne leve uden Baptistkirken i Danmark, men *vi vil ikke*«. Ingen mennesker ønsker at stå uden for et godt og kærligt fællesskab. Vi har brug for som en lille frikirke at være i fællesskab med ligesindede nationalt og internationalt. At stå alene ville jeg personligt føle som at klippe den historiske tråd over: Grenen, vi selv sidder på. 🟡

Et åndeligt jordskælv?

[📷] Collage [☰] Lone Møller-Hansen

»Forandring kommer fra periferien, eller også skal den være udløst af et jordskælv. Ingen af delene er sket i BaptistKirken,« påstod Thomas Wiler, præst i [re:gen], København, under torsdagens missionsdrøftelse i Mariager. Lørdag formiddag i samme hal kom noget, som nogle i hvert fald opfattede som et jordskred.

Århus Baptistmenighed havde delt udsendelsesfesten op i fortid, nutid og fremtid. Budet på fremtiden vakte uro; Circle song og wellness – ukendte fænomener i kirken. Folk udvandrede. Torben Roulund fra Viborg gik frem og råbte ud til forsamlingen: »Dette har intet med Guds Ånd at gøre!« Udvandringen fortsatte og der kom tilråb som »New Age«.

Siden er der kommet omkring 40 indlæg på BaptistKirkens debatforum.

Festen var tilrettelagt af præsterne i Århus, Troels Thorndal, Jens Christensen og musikmedarbejder Rune Funch. De var overrumplede: »I Århus er vi ikke bange for at prøve noget nyt af. Vi ville udfordre, men ikke provokere«, siger Jens Christensen. »At påstå, at dette var okkult, er langt ude.«

Bent Hylleberg efterlyser en samtale om,

hvordan vi bedømmer, »hvad der er af Guds Ånd og hvad der stammer andetsteds fra – og derfor må inddæmnes og undsiges efter en dialog med søstre og brødre.«

Torben Roulund har forklaret, at han genkendte træk og atmosfære i hedensk religiøsitet og følte sig tilskyndet af Gud til at sige fra, da ingen andre gjorde det.

»Det kan jo udvikle sig til rent anarki«, indvender Jens Christensen. »Det, der hindrer

os i at tage imod Guds ånd, er dybest set vores egen frygt og vores egne projekter.«

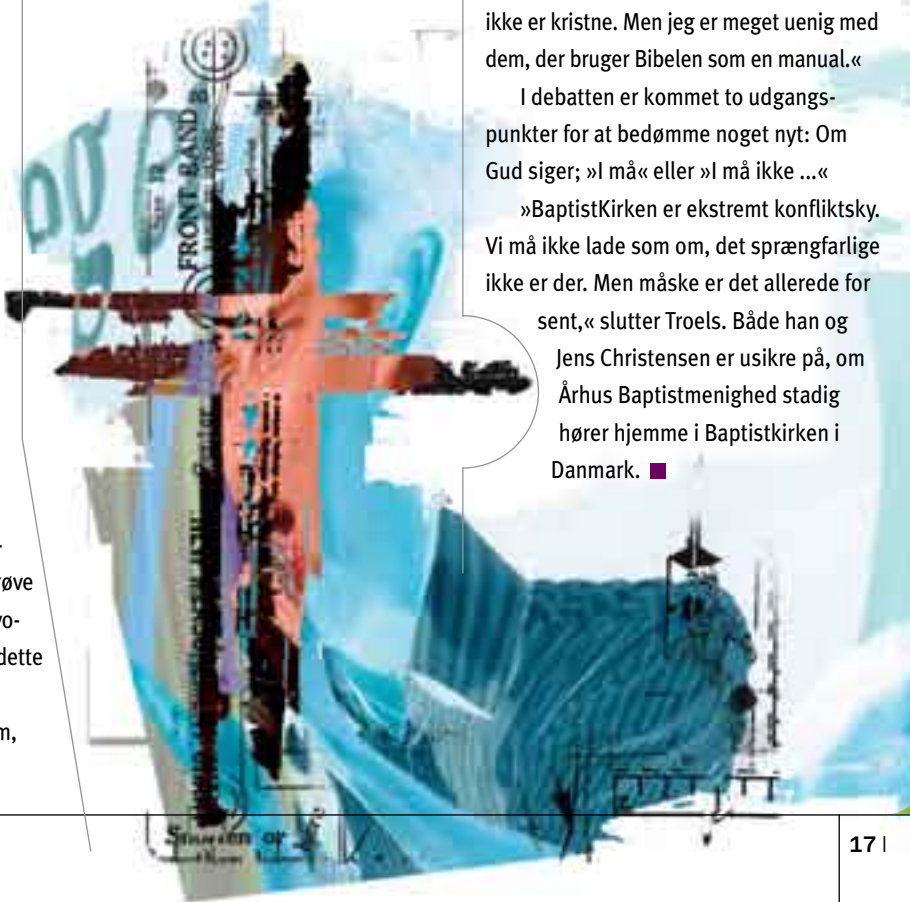
»Hvem skal bedømme dem, der bedømmer ånderne?«, spørger de i Århus og konkluderer, at bedømmelsen må ske i samtalen.

Troels Thorndal tror, at uenigheden egentlig handler om forskellige bibelsyn: »Vi har skrævet så langt i BaptistKirken, at bukserne ikke holder. Vi siger ikke, at nogle ikke er kristne. Men jeg er meget uenig med dem, der bruger Bibelen som en manual.«

I debatten er kommet to udgangspunkter for at bedømme noget nyt: Om Gud siger; »I må« eller »I må ikke ...«

»BaptistKirken er ekstremt konfliktsky. Vi må ikke lade som om, det sprængfarlige ikke er der. Men måske er det allerede for

sent,« slutter Troels. Både han og Jens Christensen er usikre på, om Århus Baptistmenighed stadig hører hjemme i Baptistkirken i Danmark. ■

Paulus nævner evnen til at bedømme ånder som en nådegave, uden at fortælle, hvordan man gør det. 1. Korintherbrev 12:10

I »circle song« er det ikke sprog, men rytme og lyd, der er i fokus, ikke det planlagte, men det intuitive, der er i spil. Troels Thorndal

Fakta ▶

Vi er stadig **baptistspejdere** om

[☰] Mikkel Nilsson [☑] Nicolaj Bak

Baptistspejderne valgte ny spejderchef på korpsets førerstævne i år. Niels Dam er dermed »rykket en plads omkring bordet«. De forudgående år har han været korpsets formand. Men er der nogen fremtid for det lille spejderkorps?

»Det var en af de få udfordringer, jeg endnu ikke havde prøvet kræfter med i korpset,« svarer Niels på spørgsmålet om, hvad der fik ham til at sige ja til at blive spejderchef. Han fortsætter: »Der er også en spændende opgave i at vende medlemsudviklingen og skabe gejst og glæde i de lokale kredse.«

Medlemstallet i korpset falder, og Niels fokuserer på nye måder at være spejder på. »Vi kan lave mere projektorienteret spejderarbejde. Et eksempel er Global Team, hvor spejdere på tværs af landet er samlet i en projektpatrulje. Man kan forestille sig noget tilsvarende lokalt. En anden vinkel er at holde en lang vinterpause i kredsene. Dermed fokuserer spejderarbejdet på de måneder, hvor vejret er bedst til udendørsaktiviteter. Det er allerede indført i nogle kredse med succes.«

Vi mangler førere

Mange unge fravælger i dag den traditio-

nelle kirke, men det giver ikke spejderne de store problemer, mener Niels: »Spejderarbejdet har altid tiltrukket mange børn og unge fra lokalområdet. Dét, der mangler, er førerkræfter. Hvis vi kan fastholde de unge, så de bliver førere, har vi opnået meget.«

»Det er en styrke, at vi er et lille korps, for de unge oplever, at de er en del af et landsdækkende fælleskab. Men traditioner og faste rutiner er ikke længere spændende, så der har korpset en stor udfordring. Derfor har vi bl.a. et problem med faldende deltagelse til førerstævnerne.«

Kvalitet er vigtig

Niels mener også, at spændende spejderarbejde trækker flere til. »Derfor er vi nødt til på alle fronter at se på kvaliteten i spejderarbejdet. Førerne bliver inspireret, når der er spejdere at lave arbejdet for, men de kommer først, når der er kvalitet. Ikke fordi vi i dag gør det dårligt. Rigtig mange laver et stort og godt arbejde, hvilket man kan se på den korpsslejr på Øksedal i sommer. Vi skal bare turde sætte ambitionen højt.«

Men er mere kvalitet realistisk i små kredse, hvor spejderførerne har rigtigt meget at se til? »En mulighed kunne være et konsulentkorps med ledere, der kan lave udfordrende og udviklende arrangementer

i kredse, der mangler ressourcer. Hvis en lille kreds har brug for hjælp og inspiration til at lave en ny form for weekend, kan et team rykke ud. Dermed kan korpset aflaste de lokale førere.«

Korpset skal være forskellige

Niels ser fortrøstningsfuldt på fremtiden for baptistspejderne, samtidig med at fællesskabet med de andre spejderkorps styrkes.

»Samarbejdet mellem ledelserne i de forskellige danske spejderkorps betyder, at der for første gang vil være en fælleskorpslig lejr i 2012. Men det er intet forsøg på at ensrette eller sammenslutte korpset. Vi er enige om at samarbejde på udvalgte områder og at være forskellige på andre, blandt andet det trosmæssige. Ved at være flere korps når vi samlet set flere børn, så DBS er stadig et selvstændigt korps om fem år.

Korpset skal de kommende år udnytte forældreressourcerne ude i kredsene og menighederne. Og så skal vi fokusere på vores centrale værdier: Kristent fællesskab og budskab, som formidles gennem spejderaktiviteter. Førertræningen er også central. Den rammer mange af korpsets teenagere. Og så giver spejderarbejdet muligheden for at nå rigtig mange børn og familier uden for kirken.« ■

fem år

» Traditioner og faste rutiner er ikke længere spændende, så dér har korpset en stor udfordring. «

Fakta | Niels Dam

- Spejderchef siden førerstævnet marts 2008. Tidligere korpstrådsformand, kredsfører i Lyngby, formand for Internationalt Udvalg/Afrikaudvalg, formand for førertræningsudvalget, divisionschef i Københavns Division og formand for gruppeudvalget. Pt. flokfører i Lyngby.
- Medlem af Lyngby Baptistmenighed, døbt i Lyngby maj 1979 efter at fået kaldet på førerstævnet samme år. Sidder på sidste år i menighedsrådet i Lyngby som menighedsrådsformand.
- Gift med Gabriele, har døtrene Katharina og Ann-Sophie.

Fakta | Danske Baptisters Spejderkorps

- Medlemmer ca. 1100
- Kredse 30
- International korpsslejr samlede i juli 825 baptistspejdere fra Danmark, Sverige og Tyskland

Høst – en vigtig reminder!

[☰] Bente Hansen [📷] Per Bækgaard

Hvad er der med denne uforståelige proces, der får et frø til at spire og til slut sætte aks? Og hvad kan den lære os om de frø, vi sår i andre menneskers liv? Dyk med ned i denne efterårsandagt og bliv udfordret til et – måske – nyt perspektiv.

»Som du sår, skal du høste!« oversættes tit til »Gør det rigtige, og du er garanteret succes«.

Høsttid

Men i Gudsriget kan du gøre det rigtige uden at se resultatet ved fyraften. For det, Gud ønsker at høste i menneskers liv, modnes ikke på en sommer som kornet på marken. Evangeliets frø kan være uendelig lang tid om at spire. Søndagsskolens påvirkning ses måske først i livets slutfase. Men Gud siger: »Mit ord vender ikke

virkningsløst tilbage, men gør min vilje og udfører mit ærinde.« (profeten Esajas, kapitel 55, vers 11)

Lad høstgudstjenesten minde dig om, at det er Gud, der giver væksten i alle forhold. Dyrkning af korn kræver stor viden om jordbundsforhold, sorter, såtidspunkt og gødning – og en forståelse af den uforståelige proces, der får et frø til at spire, sætte stængel og blade og til slut aks. Væksten i planter minder os om den dynamik, vi ikke kan kontrollere, når Ordet vokser i et menneskes liv. Vi kan nogenlunde se, når kornet er modent til høst på marken, men i menneskers forhold til Gud er der ingen fast høsttid.

Vækst tager tid

»Enhver tjente, som Herren gav ham; Paulus plantede, Apollos vandede, men Gud gav væksten« (1. brev til menigheden i Korinth, kapitel 3, vers 5-8). Så vand dine

frø med bøn og omsorg, men grav dem ikke op igen for at se, om de spirer.

Lev dit liv med Jesus og handl på Helligåndens indskydelser, så giver Gud væksten. Vækst tager tid. Derfor kan du høste, hvor en anden har talt Guds Ord – mens du sår holdninger, tanker og overbevisninger, som indgår i en lang vækstproces i et menneskes liv. Du høster ikke nødvendigvis fra dit eget radisebed. Måske trækker du i stedet de gulerødder op, andre har sået.

Lad også høsten minde dig om, hvad Gud ønsker i dit liv:

at du udfolder de muligheder, som kun du har fået for at spejle Hans kærlighed til verden omkring dig

at du udvikler Åndens frugter i dit liv

at du vokser til modenhed i din tro på Ham og til et autentisk liv som Jesu disciple. ■

»Så vand dine frø med bøn og omsorg, men grav dem ikke op igen for at se, om de spirer«.

Redaktion

Anne Marie (Rie) Andersen
Baptistkirken i Danmark
Lærdalsgade 7, st. tv. – 2300 København S
Direkte tlf. 3234 0534
rie@baptist.dk

Lola Skagen – Tlf.: 9832 2101
skagen@gvnetnet.dk

Sarah Basnov – Tlf.: 5091 0407
ssb85@dbb.dk

Bent Hylleberg – Tlf: 5918 5195
bent@hylleberg.info

Hanne Kiel – Tlf.: 3190 8190
hanne_kiel@hotmail.com

Lone Møller-Hansen – Tlf.: 5695 1015
m-h@mail.dk

Michael Møller-Hansen – Tlf.: 2945 9588
moller.hansen@gmail.com

Jens Wendel-Hansen – Tlf. 2621 4534
edmund_burke_jr@hotmail.com

Grafisk design

Pedersen & Pedersen, Århus.

Trykkeri

V-Print, Holstebro.

baptist.dk er Baptistkirken i Danmarks kirkeblad og sendes til alle med tilknytning til en baptistmenighed.

Oplag: 4.200

Idémateriale: Artikelforslag og digitale billeder modtages gerne. Bemærk dog, at redaktionen planlægger to numre ad gangen. *Artikler er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens holdning.*

Udgivelsesdatoer og deadlines

Nr. 7 udkommer 31. okt.
Nr. 8 udkommer 12. dec. – deadline 23. okt.

Baptistkirken i Danmark

Lærdalsgade 7, st. tv. – 2300 København S.
Tlf.: 3259 0708.
Telefontid: Mandag-fredag kl. 10-15.
E-mail: info@baptist.dk
Hjemmeside: www.baptistkirken.dk

Henvendelse om adresseændring til din lokale menighed. Dødsfald og nydøbte kan indberettes til Sekretariatet. Bladet kan også modtages på cd. Henvendelse til Sekretariatet.

Døbte og døde

Døbte

Randers Baptistmenighed

03.08.08: *Ulrik le Fevre*, f. 19.09.1953.

Østthimmerlands Baptistmenighed

17.08.08: *Helene Bolvig Hansen*, f. 17.01.1991.

17.08.08: *Anne Læssøe*, f. 30.09.1990.

Døde

Frederikshavn Baptistmenighed

Karen Graves, født 05.06.1923, døbt 15.05.1939 i Vrå, døde 14.02.2008.
Finn Ole Thomsen, født 17.01.1939, døbt 10.05.1986 i Frederikshavn,

døde 30.04.2008.

Esther Fuglø, født 16.07.1920, døbt 20.02.1932 i Fuglafjordur Østersø, døde 21.05.2008.

Ninna Margrethe Andersen, født 27.12.1915, døbt 13.09.1931 i Sæby, døde 05.06.2008.
Birgit Edel Rughaven, født 08.03.1950, døbt 18.04.1965 i Sindal, døde 07.07.2008.

Baptistkirken Bornholm

Georg Villiam Jacobsen, født 25.09.1915, døbt 16.04.1933 i Rønne, døde 02.07.2008.

Odense Menighed

Ejnar Johannes Andersen, født 12.11.1917, døbt 01.02.1953 på Lolland, døde 28.06.2008

Hjørring Baptistkirke

Vincent Bräunlich Ove, født 28.06.1989, døbt 08.06.2003 i Hjørring, døde 01.08.2008.

90 rock'ere på missionsstævne

Temperaturen koger. 90 »rockere« sidder spændt og venter på, hvad der nu skal ske. Oppe foran står en ung mand med hovedet fuld af flødebolle og Cocio. Pludselig råber han: »HVEM ER VI?«. Uden et sekunds tøven svarer alle: »HUH ROCK!«

Årets R.O.C.K. (Reach Out Christ's Kingdom) var et brag. Med 90 deltagere i alderen 10-15 år var der gang i den hele tiden. Ugen var fyldt med konkurrencer, fed lovsang, spændende undervisning, sjove aftenmøder, 100 spørgsmål til lederne, god udflugt og sidst, men ikke mindst hyggeligt fællesskab. Udflugten i år var noget helt nyt. Der var beachparty; konkurrencer; volleyball med vandballoner, stafetløb i vandet og krabbefodbold. Musikken spillede hele dagen, og grillen blev tændt op til frokost. Dagen sluttede af med en tur i vandet, og alle vendte hjem godt trætte, men med store smil.

R.O.C.K. 2008 fulgte stævnets tema: »Hvem siger I, at jeg er?«. Undervisningen var delt op i fire dele. Første dag blev der snakket om, hvilke titler Jesus har. Anden dag gik snakken videre om, hvordan disciplene og Paulus så på Jesus. Tredje dag diskuterede vi alle de indtryk, der kommer fra omverdenen, og fredag blev der snakket om personlig tro, og »rockernes« eget forhold til deres egen og andres tro. Hver dag var der gruppesamtaler og lege relevante for dagens emne. Temaet blev meget tydeligt.

En ONE'derfuld uge

2008 har været et pionérår for dem, som skulle planlægge den del af missionsstævnet, der er for de 15- til 20-årige. Et nyt navn laver ikke en ny lejr alene, og der var også nye ledere og en ny struktur på programmet.

En af de nye ledere og en af deltagerne giver her deres beskrivelse af en uge på ONE:

Mathias Broholm Andersen, Østervrå, leder af caféen:

Med tre ord er ONE: Fællesskab, nærhed og fortrolighed.

Jeg føler mig altid hjemme, når jeg er i Mariager, og jeg nyder meget, at der er plads til alle. Det eneste dårlige er faktisk, at vi kun er samlet én uge om året. Det er sommerens højdepunkt: At være sammen med gamle venner, skabe nye relationer og opleve Gud på en ny måde.

Daiana Szongot, Viborg, deltager:

Det bliver KUN bedre og bedre. Det bedste var fællesskabet, hvor man VIRKELIG kunne mærke Guds ånd, og lederne gav den gas, så der kunne prøves fede og anderledes ting. Tænk, hvor stort det ville blive, hvis bare alle tog én ekstra ven med! Fantastisk! Så bare spring ud i det. Jeg glæder mig allerede til næste år!

Religionsmøde ved stuebordet

– Samtale med Jesper Brucz om at være gift med Panteha, der er muslim

[☰] Bent Hylleberg [☑] Privat

Religionsmødet er kommet tæt på mange danskere. Hen over stuebordet deles der i dag erfaringer mellem ægtefolk, der tilhører hver sin religion. Jesper Brucz blev for fire år siden gift med en iransk muslimsk kvinde, der har boet her i landet i snart ti år. baptist.dk har spurgt Jesper, hvad han har lært af sit ægteskab med sin muslimske kone.

Hvilke tanker har dit ægteskab med en muslim sat i gang hos dig?

Det er nok i overkanten at kalde min kone muslim. Hun har svært ved at identificere sig med den titel. Panteha er muslim, fordi det står i hendes pas. I øvrigt har mange af dem, vi normalt kalder muslimer, ligeså svært ved titlen som min kone. Min erfaring er, at det, vi teologisk definerer som islam, ofte ligger langt fra det, som også de fleste gudfrygtige, bekendende muslimer lægger vægt på i deres dagligdag. Islam er for de fleste en praktisk ramme, som de er blevet opdraget til at søge Gud igennem. Ligesom »Jeg er træt og går til ro« og *Salmebogen* var det for min bedstemor.

Hvad har din »ikke muslimske« kone lært dig om Gud?

Hvis vi ved kristendom forstår, at »Gud

er vores kærlige Far«, så er jeg blevet forbløffet over, at den erfaring deles af mange, som vi normalt ikke definerer som kristne. Sådant blev jeg også overrasket, da jeg mødte min kone. Ofte er det hende, der sætter mig på plads, når jeg glemmer kærligheden og bliver alt for firkantet. Min kone havde lært, at den kristne tro er kærlighedens religion, men hun blev skuffet, da hun oplevede, at kristne ikke er meget bedre end andre troende til at være inkluderende. Hun blev overrasket over, hvor optaget mange i kirken er af at fortælle, hvor kærlig kristentroen er – i stedet for at lade folk erfare, hvor meget kærligheden har smittet af på kristne.

Hvad har din kone lært af din kristne tro?

Efter Panteha mødte kristne, der havde behov for at putte hende i »missionskassen«, har hun svært ved at tage kristendommen alvorligt. Gud har for Panteha altid været hendes kærlige far. Den endegyldige forskel findes vel ikke mellem os mennesker og vores tro, men snarere mellem os og Gud. Gud er Gud, og vi er mennesker. Når vi lærer at leve ydmygt med, at vi ikke kan definere noget definitivt om vores næste og os selv, så er vi vel på en måde »reduceret« til at være hans tillidsfulde børn, om vi endnu har forstået det eller ej?

Taler I hen over stuebordet om Jesus?

Ja, det gør vi. Jesus er altid et hot emne, når vi bliver fanget i en diskussion om religionens grænser og kærlighedens grænseløshed. Men jeg ved nok, hvad du fisker efter. I vores tradition har det altid lydt: »Bekender du Jesus som din Herre, så er du frelst«. Det

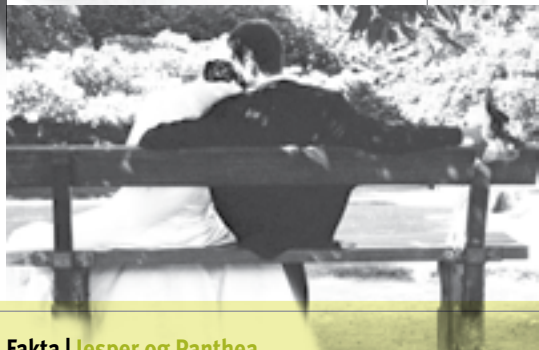
»Hvis vi ved kristendom forstår, at ›Gud er vores kærlige Far«, så er jeg blevet forbløffet over, at den erfaring deles af mange, som vi normalt ikke definerer som kristne. Sådan blev jeg også overrasket, da jeg mødte min kone.«

tror jeg på, men jeg er ikke længere sikker på, hvordan man bedst bekender det. Gør vi det ved at stå på byens tage og råbe ›Jesus er herre‹ hver gang, der skal være fredagsbøn i moskeen? Eller gør vi det ved konkret at elske, som denne Herre har påbudt sit folk? Det helt store spørgsmål er jo, om der er folk, som ›bekender‹ ham som Herre uden selv at være klar over det? Det spørgsmål ligger jeg stadig vågen med om natten og funderer over.

Respekterer I muslimske regler om mad eller tørklæder?

Altid! Menneskers spiritualitet skal man have respekt for, men vi overholder dem

ikke selv. Nogle forsøg på at tvinge identitet ned over os eller andre, bryder vi os bestemt ikke om. I øvrigt holder min kones familie for meget af fester og flæskesteg til, at det kan lade sig gøre at overholde noget som helst ... ■

Fakta | Jesper og Panthea

Jesper Bruzc (33), opvokset som baptistspejder på Bornholm. Farens familie er katolske flygtninge fra Litauen. Moren er medlem af folkekirken. Jesper studerede fire år på SALT, Skandinavisk Akademi for Ledelse og Teologi, og arbejder nu som elektriker i København. Hans kone Panthea (27), opvokset i Teheran, er snart læge fra Københavns Universitet. Den persiske litteratur, som præger

hendes tro, er interessant fra et kristent synspunkt. Den persiske religion, som er opkaldt efter Zarathustra, menes at være den ældste monoteistiske religion og det var formentlig det trosunivers, Abraham opvoksede i før udvandringen fra Ur. Iranernes mest elskede forfatter Hafez, hvis hovedværk mange iranere bruger som kristne bruger deres bibel, handler om kærligheden.

»Oftentimes er det Panthea, der sætter mig på plads, når jeg glemmer kærligheden og bliver alt for firkantet.«

Lars og Lise-Lotte

[≡] Sarah Basnov [□] Kasper Klarskov

Lars Gaarden,
Bethelkirken
Aalborg

Hvad har været godt ved dette års missionsstævne?

Lars:

»Morgensangen med Kjeld Grarup var rigtig god – en god måde at starte dagen på. Godaften Stævne var også godt. Der var noget for alle, både store og små. Koncerten torsdag aften med The Spirit of New Orleans var underholdende. At se alle dem, man sjældent ser og få snakket med så mange mennesker, både dem, man kender, og dem, man ikke kender. Dét var det bedste.«

Lise-Lotte:

»Jeg deltog på R.O.C.K., og det var rigtig godt: Lederne havde styr på det, og de var gode til at få det hele til passe alle, selvom deltagerne var mellem 10 og 15 år. Jeg synes, Godaften Stævne var meget bedre end Godmorgen Gud. Det gjorde, at man ikke havde så travlt om morgenen.«

Lise-Lotte Bornhardt,
Kløvermarkskirken,
Holbæk

Hvad vil få dig til at komme igen næste år?

Lars:

»Sammenholdet og fællesskabet, når man er sammen med så mange mennesker, man deler livsgrundlag med. Der er altid en, man kan snakke med, en campingvogn, man kan sætte sig ind og få en kop kaffe. Så vil jeg gerne have et godt fællesmøde med alle afdelinger af stævnet, noget som samler os alle. Det er også noget, som vil få mig til at komme igen.«

Lise-Lotte:

»Mine nye venner, som jeg har været rigtig glad for at være sammen med i løbet af ugen. Jeg har formentlig været på mit sidste år på R.O.C.K. som deltager, så det bliver spændende at se, hvad der skal ske næste år. Det, at jeg skal prøve noget nyt, giver mig lyst til at komme igen.«

Mikkel kom i »kokkelære«

[≡] Lone Møller-Hansen [□] Kurt Bøgsted

Missionsstævnet i Mariager hænger sammen ved frivillig arbejdskraft. Det handler fx om udlevering af mad, rengøring og hjælp hos købmanden. Men hvor det nogle gange har knebet med frivilligheden, og dem, der var tilsagt, bare er udeblevet, er der andre, som bliver grebet af en opgave, som de ikke engang har fået tildelt. Sådan var det med 12-årige Mikkel Andersen Rosendahl. Han var tilmeldt R.O.C.K-programmet, men tilbragte nok næsten lige så mange timer i køkkenet med at gå Kokkekompaniet til hånd. Morten og Laura fra firmaet i Kolding fik virkelig god hjælp af den unge, ihærdige mand fra Arden, som selv engang gerne vil være kok – og som nu har en praktikplads stående åben, når han engang kommer i 9. klasse. Maden var i øvrigt i særklasse i år! ■

Mikkel »kok«.

Vi er børn af jer ...

[📷] Kurt Bøgsted [☰] Hanne Kiel

Give Baptistmenighed har sendt stafetten til Vejle Kristne Kirke med spørgsmålet:

»Hvad betyder den afrikanske kristne kirke i Vejle for jer i dag?«

»Menigheden giver os liv og håb i hverdagen i et land, der ikke længere er fremmed, men som heller ikke er vores hjemland. Den fungerer som et mødested for danskere og afrikanere. Her kommer vi på lige fod. Vi mødes i fællesskabet om evangeliet, og dermed opstår et fællesskab mellem mennesker. Ad den vej bliver den kristne afrikanske kirke en medspiller i integrationen i det danske samfund«, siger menighedens præst, Theoneste Habyarimana, der fortsætter:

Fælles evangelie, kulturene forskellige

»Vi er 63 voksne og børn i alt, der samles til gudstjeneste hver søndag. Hver lørdag

mødes vi i cellegrupper i de byer, vi bor i. De fleste af os er FN kvote-flygtninge, men nogle er studerende på Vitus Bering Universitet i Horsens.

Vi har valgt at danne en afrikansk menighed frem for at blive en del af en eksisterende dansk menighed, fordi vi har behov for at fejre gudstjeneste inden for vores egen kulturelle ramme. Det er vigtigt at høre og udtrykke evangeliet på vores eget sprog og i vores egne salmer. Det er muligt for os i vores egen menighed, hvor både danske og afrikanske medlemmer er indstillet på at samles i en kultur, der rummer elementer fra både Danmark og Afrika.

Da vi kom til Danmark, tog Give Baptistmenighed rigtig godt imod os. Vi læste og sang på vores eget sprog – og spillede trommer ... Hvis bare Give menighed boede i Vejle, havde vi ikke dannet vores egen menighed. Vi har også et

godt fællesskab med Sydøstjyllandskredsen. Flere af dem hjælper os, og vi besøger hinanden til gudstjeneste og samvær, men i det daglige menighedsliv har vi behov for at udtrykke os inden for hver vores tradition.

Vi er børn af jer

Vi baptister fra Rwanda og Burundi opfatter på en måde os selv som børn af jer. I kom til Afrika og gav os evangeliet og troen som en mulighed. Det tog vi imod, og det takker vi jer for. Nu er vi kommet til jeres land, og vi beder jer om hjælp til at få et godt liv her sammen med jer.

Vi har den vision, at vi vil være en menighed af danskere og afrikanere i fællesskab. Vi ønsker ikke at være en særlig etnisk menighed, men at være en kristen menighed, der forkynder evangeliet for alle.« ■

Stafetten sendes videre til Silkeborg Baptistmenighed med spørgsmålet: »Hvad betyder det at være kristen i dagliglivet, når man bor i Danmark?«

Moderne korstog i Irak

[≡] Michael Møller-Hansen [☐] Per Bækgaard

I Danmark er det en udbredt idé, at amerikanerne i Afghanistan og Irak ikke bare kæmper en ideologisk og »fredsbevarende« krig, men at der også ligger religiøse motiver bag.

Marc Grønbech-Dam er oprindeligt fra Nexø på Bornholm, men flyttede i 2007 til Californien, hvor han studerer religion på Vanguard University. Her oplever han på første hånd amerikanernes og i særdeleshed den unge, kristne generations forhold til krig. Og resten af USA's syn på forholdet mellem politik og religion.

EN MYTE

Krig af kulturelle og økonomiske årsager

»Det er en myte, at de amerikanske soldater drager af sted i krig med et religiøst motiv,« fortæller Marc. Efter halvandet år på et kristent college har han mødt flere amerikanske soldater og oplevet, hvordan den nye generation af kristne amerikanere ser forholdet mellem religion, politik og i særdeleshed krig. »De amerikanske soldater, jeg kender, tager til Irak af kulturelle og åbenlyst økonomiske årsager. Den amerikanske kultur fordrer, at man kæmper for sit land, og er man oven i købet fra en familie med militær historie bag sig, er det nærmest indiskutabelt. Økonomisk er det fordelagtigt, da soldater får betalt en uddannelse på college,« fortæller Marc

og fortsætter: »Som situationen er nu, vil store dele af den amerikanske befolkning have hæren trukket ud af Irak, og der er en stigende utilfredshed med den linje, som amerikansk politik har haft indtil nu. Unge kristne amerikanere har ikke en illusion om, at man »med Gud på sin side« kan bekriige alt og alle. Og den måde, hvorpå Bush-regeringen gentagne gange har haft en »God bless America«-indstilling til krigen, giver ikke genklang her.«

Værdikampen er i gang

Religions ikke-eksisterende rolle i krigen er kendetegnende for den omvæltning, der foregår i USA; en sekulariseringsproces, hvor der i stigende grad bliver taget af-

»Unge kristne amerikanere

har ikke en illusion om,
at man med »med Gud på sin side« kan bekriige
alt og alle. ««

stand fra sammenblandingen af politik og religion, fortæller Marc. »Kristendommen ligger dybt i bevidstheden her i »Guds eget land«, og jeg oplever en større åbenhed for kirker her end i Danmark. Fx har kirken en grundlæggende rolle i socialt arbejde, hvor det i Danmark bliver varetaget af staten. Men når man taler religion og kultur i USA, er det vigtigt at holde sig for øje, at 54 % af befolkningen går til gudstjeneste i kristne sammenhænge hver søndag, og holdt op mod de 2 % af danskerne, der gør det samme, er forskellen jo såående. Dette har også konsekvenser for politikken, der generelt er kendetegnet ved en mere konservativ holdning til forholdet mellem religion og politik. I Danmark blev vi særligt ved

værdikampen i 1960'erne sekulariserede. Men dette opgør har man ikke haft i nær så stor skala herovre. Politik er altid foregået med en kristen indgangsvinkel,« fortæller Marc. »Dem, der stadig holder hjulene i gang bag dette tætte forhold mellem religion og politik, er den store uuddannede del af den amerikanske befolkning.

Den amerikanske inkvisition

På højere læreanstalter her i staterne er der på det seneste foregået en slags omvendt »inkvisition«. Naturvidenskabelige professorer, der åbent bekender deres tro, og særligt deres syn på skabelse m.m., bliver fyret udelukkende af denne grund, og det er min opfattelse, at denne værdikamp

kommer som et ekko fra den europæiske kamp i 60'erne. Der gøres oprør mod den kristne kultur, der bl.a. har præget amerikansk politik og tankegang.

Gamle korsriddere, men ingen korstog

Specielt i historieundervisningen i gymnasiet husker jeg, hvordan der blev trukket paralleller mellem korstogene i 1100-tallet og Amerikas engagement i Mellemøsten, men dem oplever jeg slet ikke herovre. Jeg havde måske en forventning om, at den almindelige amerikaner havde religiøse motiver for at støtte krigen, men jeg fandt hverken støtte for krig eller modstand mod andre religioner. Så den fordom skal vi nok til at lægge på hylden hjemme i Danmark.« ■

Håb for demokratiet i Baptistkirken

[☰] Morten Kofoed [☐] Stine Algot/Morten Kofoed

Måske blæser der nu nye vinde for demokrati i Burundi. Et af de helt store temaer på et demokratiseminar i maj var, hvorvidt kvinder kunne være præster og ordineres som præster.

I begyndelsen af maj var kirken i Bujumbura rammen om et demokratiseminar i Baptistkirken i Burundi. Godt 250 deltagere var samlet for at deltage i seminaret, som Baptistkirken i Burundi, med støtte fra Danmark, arrangerede. Både kirken i Burundi og landet generelt slås med mange problemer og udfordringer i disse år. Burundi var en koloni indtil 1962, og traditionelt har man kun haft få demokratiske styreformere i landet. Efter selvstændigheden har den ene diktator afløst den anden, så folket i Burundi har kun begrænset erfaring med demokrati. Kirken kan dog spille en vigtig rolle i denne proces. I kirken og i de lokale foreninger i tilknytning til kirkerne læres demokratiet på nærmeste hold, men ofte mangler de grundlæggende forudsætninger for det. Respekt for mindretallet, retten til at udtrykke sig og andre af demokratiets nøglebegreber er ofte ukendt stof for mange. I den autoritære tradition udmønter det at have magten sig

ofte i en slags ›flertalsdiktatur‹, hvor også konflikthåndtering lader noget tilbage at ønske. Straf og eksklusion er traditionelle måder at løse problemer på. Men måske blæser der nu nye vinde?

Baptister og demokrati

Teologisk har demokratiet altid betydet meget for baptister, og det er for mange en del af det at være baptist. Fra Danmark deltog Ole Lundegaard og Ebbe Holm i seminaret. De gav deres syn på demokrati fra henholdsvis en teologisk og juridisk vinkel. Derudover var der lokale oplægs- og holderes bud på demokrati i en afrikansk sammenhæng. Ud over undervisningen var især gruppesamtalerne meget udbytterige for deltagerne.

Det var en stor oplevelse at deltage og opleve spørgelysten blandt deltagerne og interessen i, at der skal ske forandringer. Der blev ikke taget beslutninger om fremtiden, men det vigtigste var den samtale, der foregik livligt blandt deltagerne, både i plenum, i de indlagte gruppesamtaler og under spisningen. – »Og så glæder det mig meget, at kvinderne fra de foregående dages kursus ikke ville tage hjem, men deltage i demokratiseminaret«, fortæller Ole Lundegaard.

Marie Claire Bikorimana, Baptistkirken i Burundis første kvindelige præst uddannet på seminaret i Rubura, blev flittigt debatteret under seminaret. Der er håb om, at hun i fremtiden kan tjene på lige fod med sine mandlige kolleger.

Kvinders rolle i demokratiet

Dagene inden havde Kvindeforbundet i Danmark støttet et kvindekursus, og mange af disse valgte altså at blive de følgende dage for at følge demokratiseminarets undervisning. Netop baptisters syn på, at alle er lige, og om kvindernes rolle i demokratiet blev diskuteret en del,

i Burundi

da et af de helt store temaer var, hvorvidt kvinder kunne være præster og ordineres som præster. Årsagen til denne diskussion er, at man for fire år siden optog den første kvinde – Marie Claire Bikorimana – på det teologiske seminar i Rubura. Hun har færdiggjort sine studier med udmærkelse og afventer nu mulighederne for et job. Under denne debat var de ellers så tilbageholdende kvinder helt oppe på mærkerne, så det bliver spændende også at følge udviklingen for kvinderne position i Baptistkirken i den kommende tid.

Som afslutning på seminaret blev en

gruppe af mennesker valgt til at følge op på både håndtering af konflikter i menigheder og den videre demokratiske udvikling i kirken.

»Fyld tanken«

Demokratiseminaret og den kapacitetsopbygning, vi understøtter hos blandt andre Baptistkirken i Burundi, er mulig, fordi der er støttemuligheder i det danske, men også fordi menigheder i det danske vælger at hjælpe med disse mindre synlige, men meget nødvendige aktiviteter. Kirken i Burundi står over for mange udfordringer

Støt projekt »partnerstøtte«

Behov: 250.000 kr. Mærk indbetalingen: »Partnerstøtte«. Giro konto nr. 902 6045 eller Danske Bank reg.nr. 3201 konto nr. 3201182417

og har mange behov at afhjælpe. Derfor er det vigtigt at der er midler til rådighed for forundersøgelser til og planlægning af projekter, rejseudgifter, pludseligt opståede behov, efteruddannelse af projektfolk og præster. ■

Ebbe Holm og Ole Lundegaard holder fælles oplæg.

Gruppediskussioner under demokratiseminaret.

Præster vælger at gå efter det,

[☰] Lone Møller-Hansen [🗉] Privat

Poul Asger har fået tid til bl.a. barnebarnet Savannah.

Poul Asger Beck har specialiseret sig i åndelig vejledning og retræter. Klaus Abildgaard er blevet projektleder i en »skov-voksenhave« under Frelsens Hær. En beretning om to, som stoppede som traditionelle baptistpræster.

»Det er lige mig. Et liv i dialog i stedet for monolog. Jeg trives som menneske bedst i samspillet mellem hånd og ånd.« Sådan siger tidligere baptistpræst Klaus Abildgaard, der har genfundet sig selv i en ny rolle. Han er blevet projektleder for Frelsens Hærs »projekt Nørholm« mellem Aalborg

de er gode til

Fakta | Poul Asger Beck

47 år, gift med Kirsten.

Uddannet præst på Baptistkirkens Præsteseminarium i Tølløse i 1993 og cand. theol. i 2000. Præst i Viborg Baptistmenighed 1993-2006. Freelance siden 2006.
www.aandeligvejledning.dk

og Nibe. Der er flere ting, som adskiller sig fra hans tidligere arbejde: Fast arbejdstid, en præciseret jobskrivelse, en veldefineret målgruppe, et dagligt kollegialt arbejdsfællesskab og et fysisk sted at møde op. Projektet er bl.a. for kontanthjælpsmodtagere, førtidspensionister og tidligere misbrugere. De mødes inde i byen og kører sammen et naturskønt sted med drivhus og værksteder, billard og servering af varm mad til middag. Et alternativ til at sidde alene hjemme eller på bænken på torvet. I de daglige praktiske arbejdsopgaver sammen med brugerne opstår muligheden for nære, personlige samtaler.

En præstetjeneste?

»Egentlig vil jeg mene, at alt, hvad vi gør i Jesu Kristi navn, er præstetjeneste, men jeg ved, at der kan være særlige forventninger til, hvad en præst er og gør. Mit arbejde her

er blot én præstetjeneste, og jeg kalder det gerne præstetjeneste, fordi jeg ønsker at være en person, som mennesker kan gå til i tillid – én, som har tavshedspligt. Det er måske mere diakon-agtigt ...«

Klaus var havnet i en blindgyde: »Fra flere sider blev jeg tilskyndet til at gå i »fars fodspor« (Klaus' far, Bent Abildgaard, var bl.a. præst på Bornholm). Når man er baptist og vil noget med Gud, så var det Tølløse ... I dag er der heldigvis en større bredde i tilbudene. Efter 5-6 år som præst blev det klart, at mit hjerte brænder for det sociale arbejde. Noget af det bedste, jeg ved, er at dele liv – helt i dybden og helt ærligt. At vandre sammen med et medmenneske fra selverkendelse til et ønske om forandring. Som søndagskristne møder vi af og til hinanden med fromme facader. Det gør vi ikke her!«

Vi er alle præster

Har Klaus et råd til sine medkristne? »Jeg skal ikke give gode råd, men jeg ville ønske, at det almene præstedømme ville udfolde sig mere. Jeg kan lide tanken om, at vi er et rejse-fællesskab, hvor nogle er guider. Det er dem, der selv har gået et stykke af vejen før. Det almene syn på præstedømme i dag er, at én person forventes at kunne det hele. Dét må vi væk fra.

Jeg ved, at jeg aldrig nogensinde bliver en-mands-præst igen. Det er jeg for meget team-arbejder til.«

Freelance-præsten

»Gud flyttede simpelthen lysestagen.« Så enkelt siger Poul det, når han fortæller om, hvorfor han sagde sin stilling op som præst i 2006. Han havde oplevet utrolig mange dejlige ting med Viborg-menigheden, hvor han var præst i 13 år. Det var trygt og godt. Men under en retræte blev det klart for Poul, at hans ansættelse skulle »lægges i jorden og dø« – som et hvedekorn, for at noget nyt kunne vokse op. Han blev freelance-præst – et fremmed begreb for kirkefolk. Der gik et halvt år, før han vidste, hvad der skulle ske; han skulle koncentrere sig om åndelig vejledning, foredrag, retræter og Taizé (økkumenisk klosterfællesskab, der inspirerer til stilhed og bøn).

3 S'er

»Jeg havde ikke noget stort reklamebudget, men presseomtale og mund til mund-metoden virkede.

Jeg lærte at sige »pyt med, hvad jeg tjener, bare jeg tjener Gud.«

I dag går det rigtig godt. Det tyder på, at han i år kan tjene lige så meget, som

Præster vælger at **gå** efter det, de er gode til

Fakta | Klaus Abildgaard

40 år, gift med Gitte.

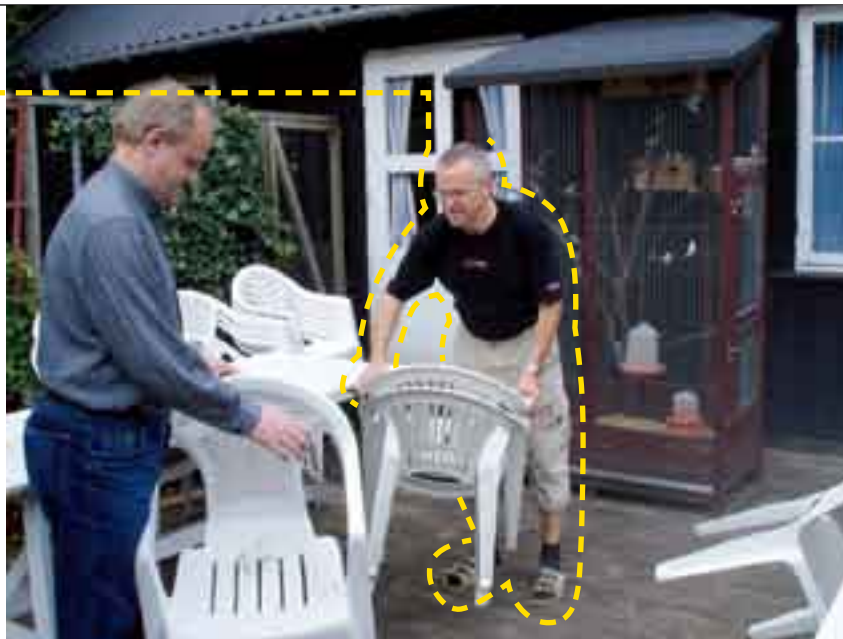
Uddannet kok, elektronikmekaniker og frikirkepræst. Oplevede skiftet mellem Baptistkirkens Præsteseminarium i Tølløse og SALT. Dimitterede i 2001. Ungdomspræst i Bethelkirken 2001-3 og præst i Nørresundby Baptistmenighed 2003-7.

dengang han var fastansat. Bare på væsentlig færre timer.

Det betyder, at han har tid til daglig andagt, et par timers læsning af bibel og åndelig litteratur de fleste dage. Han har tabt 22 kilo og kan bruge 2-3 timer ugentligt sammen med barnebarnet på 10 måneder. De tre S'er kalder han det: Spiritualitet, slankning, Savannah. »Jeg har aldrig fortrudt, at jeg blev freelance«.

Ikke nogen patentløsning

Alligevel vil han ikke anbefale andre præster at bruge denne løsning, bare fordi det ikke »kører« i menigheden: »Man har ingen tryghed. Man skal kun gøre det, hvis man virkelig føler, at Gud kalder én til det. Det er ikke nogen patentløsning! For hvis man føler sig alene som præst, så er man altså *helt* alene som freelance-præst.«

Klaus og Freddy ordner havemøblerne i Projekt Nørholm.

Poul har en del »kirkekunder«; enkeltpersoner og menigheder, men han er sikker på, at Gud vil bruge ham i forhold til dem, der »tilbeder det, de ikke kender« (som Jesus siger til en samaritansk kvinde i Johannes Evangeliet kapitel 4). »Der er så mange mennesker, der tilbeder det, de ikke kender. Folk med ikke-kirkelig baggrund, New Age baggrund, eller folk, der er holdt op at gå i kirke for mange år siden. De kommer bl.a. på retræter. Ofte har jeg ikke

set ca. halvdelen af deltagerne før.« Og det er stort!

Er konsulent-præster så en løsning for præsteløse menigheder?

»Jeg tror, at menighederne kan tilkalde mennesker med forskellige spidskompetencer, men der skal være nogle andre, fx folk med ledererfaringer, som kan koordinere, få visioner, lave strategier og administrere.« ■

Hvem siger I, at jeg er? – *Ren energi?*

[] Leon Jensen [] Finn Basnov

Lejrlykke er ... at riste sin egen mad over bålet ... stille eftertænksomhed til morgenandagt ... jubel og sang til lejrball ...

International spejderlejr – svenskere, tyskere, danskere på lejr på Øksedal. Lejrens tema var »ren energi« og handlede om at udnytte ressourcer, at leve sundt og så alt det, der ellers er på en spejderlejr.

En nyskabelse var et »Himmelbjerg« – bygget lige ved lejrkirken – en åben hytte med strøm til kaffemaskinen – og en kæmpe brændeovn, der fyrede op til lune brusebade bag ved Gilwellhytten – lejrpræsterne var et populært folkeslag.

På Himmelbjerget

Her blev nadverandagterne i lejrkirken planlagt; der blev talt om dagens morgenandagter og givet gode tips, – og så var

der en strøm af energi fra mange spejders besøg.

De ville tale om Jesus: Hvem siger I, han er? De ville hygge sig med varm kakao eller kaffe. De spurgte om svære teologiske spørgsmål, og om Gud nu også elskede dem. Der var flokspejdere, som ville vide, hvorfor Gud viste sig for Moses som en brændende busk, tyske spejdere med lyst til at tale engelsk og gruppespejdere, som her kunne sidde og bage lidt på hinanden – ren energi fra teenagere med hormoner rasende rundt i kroppen.

Fra bjerget kunne man følge med i lejrlivet: Slikkø og cafésnak, førercafe med larm og musik blandet med sprød lovsang fra nadverandagt. Der var lyd af øksehug, lejretablering og støvlekast, Global Team

med opgaver af mange slags, dufte fra bål, harpiks og madlavning – synet af mange glade ansigter. Der var skader fra hike og aktiviteter, nysgerrige lejrjournalister med kameraer, lejrchefer og praktiske grise og masser af små førerbørn – og spejdere, som kunne få krydser i mærkebogen, når de fandt ud af, at de besøgte en præst.

Hvem siger I, at jeg er?

Uanset om de var i tyske, svenske eller danske uniformer, uanset om det var spædbarnets glade lyde, børnenes ræsen rundt, teenagerne generte stemmer eller de barkede ru stemmer fra dem, som havde været på lejr gennem mere end 50 år, så oplevede vi, at Jesus mødte os i hvert ansigt, vi så ind i – så vi siger: Han er Guds søn, spejderven og Frelser! ■

Byg i verden, byg en kirke!

[≡] Ole Emming og Bente Jensen [📷] Erna Emming

Yderligere tre danske baptistmenigheder har meldt sig til at være med til at bygge kirker i Burundi. En menighed har afsluttet ét byggeri og er gået i gang med endnu et!

Hvem vil være den næste?

Her fortæller Erna og Ole Emming om, hvordan det går med kirkebyggeriet i Burundi.

Ole fortæller:

»Og den unge mand gik bedrøvet bort, for han var meget velhavende. Sandelig siger jeg jer: En kamel går lettere gennem et nåleøje end en rig kommer i Himmeriget. Disciplene spørger ham: »Hvem kan så komme i Himmeriget?«

Jesus svarede: »For mennesker er det umuligt, men for Gud er alle ting mulige.«

Lukas Evangeliet kapitel 19

Er det umulige muligt?

Gud giver os af og til opgaver, der ser umulige ud. Det gør han for at vise os, at han formår alt.

Hvorfor nu dette i forbindelse med kirkebyggerier i Burundi?

Fordi vi som en lille kirke står over for en kæmpeopgave (for mig virker den som

en umulighed) – at hjælpe Burundis BaptistKirke med at bygge ca. 85 nye kirker. Vi spørger hinanden »Hvordan kan vi overkomme så stor en opgave?« For Gud er det muligt, hvis vi vil være det værktøj, han skal bruge, tror jeg.

Et stykke værktøj – et stemmejern – skal være skarpt for at kunne bruges. Er det blevet sløvt, skal det på bænksliberen og slibes op. En proces, som kradser slemt i jernet, der springer gnister, og hvis stemmejernet havde følelse, ville det gøre virkelig ondt.

Må Gud hjælpe os til at være eller blive skarpslebne redskaber i hans hånd, også selv om det må gøre ondt på os. Det er jo hans værk, vi skal være med til at udføre.

Hvordan ser økonomien ud lige nu, Ole?

Vi har meget at glæde os over. I alt har 14 menigheder og ni privatpersoner eller familier siden 2004 støttet byggeriet af 20 kirker i Burundi med i alt 634.673 kr. Og vi har meldinger om, at flere er på vej.

Oversigten over økonomien i projekterne ligger på www.baptistkirken.dk.

Kan du fortælle os lidt fra et af byggerierne?

I MIKAMBA, en menighedskreds under Musema, er de i gang med at bygge en dejlig kirke.

Kirken er nu i rejsehøjde. Menighedens medlemmer har selv lavet mursten nede i dalen – ca. 60.000 stk. – og båret dem på hovedet ca. 2 km fra dalen op til byggepladsen. De har båret vand fra samme dal for, at murerne kunne blande mørtel (læs: pløre) til byggeriet. De har selv betalt murerhåndværkerne og ageret murerhåndlangere.

Kirken er 9 x 25 m, en fornuftig størrelse, og den er nu nået i rejsehøjde, og der skal lægges tag på. En gave på 200 US dollars har dækket ca. 65 % af det nødvendige beløb til tag, tømmer og lægter. Vi har

Der er da også mænd, som hjælper til med at bære mursten, selv om kvinderne er i overtal. Det gælder dog i befolkningen, at der i det hele taget er for få mænd.

Du kan være med til at »bygge« en kirke i Burundi

Du, din menighed eller organisation kan støtte projekt »Byg en kirke i Burundi« med indbetaling til giro konto 902 6045 eller Danske Bank reg. nr. 3201 konto nr. 3201182417. Mærk indbetalingen »Kirkebyggeri i Burundi«.

diskuteret meget, om tagbeklædningen skulle laves af bølgeblikplader eller tegltagsten. Bølgeblik er 6 - 7.000 kr. dyrere end tegl, men for burundi er et tag med bølgeblik symbolet på, at »Her har man råd til det«, og når der nu er en donor, der vil hjælpe, hvorfor så ikke lige strække sig til det sidste?

Men det er ikke prestigebyggerier, vi skal være med til at gennemføre, så jeg håber og tror, det bliver til tegltag. Så er det også til at holde ud til at være der, når solen skinner, og man kan høre, hvad der bliver sagt, når det regner!

Flytningene trænger til vores hjælp!

Dette er bare en af de ca. 85 kirker, der står på venteliste til at få hjælp til at bygge »deres« kirke. Ventelisten er lang, og vi kan ikke give »behandlingsgaranti« inden for nogle måneder eller år, men spørgsmålet er, om vi kan gøre noget for at afkorte listen. Det tror jeg, vi kan – med Guds hjælp og vejledning til at prioritere, hvad vi bruger vores midler til.

Blandt de 85 kirker er der nogle virkelig fattige menigheder. Menigheder, hvis medlemmer i det store og hele består af hjemvendte eller hjemsendte flygtninge.

Tanzania sender lige nu flygtninge hjem i stor stil.

De hjemvendte flygtninge får en presenning og en madration til en måned. De bliver efterladt på en bar mark og skal klare sig selv derfra, uden krisehjælp af nogen art. Jo, de trænger til en hjælpende hånd! ■

Interiør fra kirken i NYANZA-LAC ved Tanganyika søen omtrent nede ved grænsen til Tanzania. Det bliver Baptistkirken Bornholms opgave at hjælpe den menighed til en bedre kirke.

Sådan bærer man mursten fra dalen og op til kirkebyggeriet.

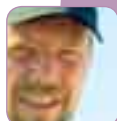
Kirken i SASWE. Der arbejdes på at skalmure kirken, så

den bedre kan modstå vejrliget. Byggeriet er privat finansieret.

FRIVILLIGT ARBEJDE? EN SPYDIG ANALYSE

[≡]
Peter Toldam
[☐]
Kasper Klarskov

Sidder på en fortovscafé en forsommerdag på Vesterbro. Snakker om, hvor svært det er at få nogen til at lave noget: Uddele mad på korpslejr, tage hænderne op af lommen på missionsstævnet eller bare kaffe efter gudstjenesten.

I næste dags avis står: »Færre gider betale via skatten til u-landsstøtte«.

Paradoksalt nok eksploderer de private hjælpeprojekter som skoler i Senegal, børn i Burundi, uddannelse i Uganda, geder i Ghana, kirke i Kibera, landbrug i Laos og naboherhjælp på Nørrebro.

Vi laver gerne frivilligt arbejde, der opbygger selvopfattelsen af et ægte, miljø- og globalbevidst menneske, som tager ansvar for andre. Vi køber økologiske varer, fordi dyr og mennesker ikke lider ved produktionen. Vi vælger fairtrade-kaffe, så bønderne ikke flås af mellemhandlere. Vi går med gule, hvide og turkise gummibånd for at signalere globalt og lokalt ansvar.

Men det er godt nok mange år siden, vi stod i kø for at betale til BaptistKirkens fælleskasse. Vi har stadig offervilje, når det drejer sig om enkeltprojekter i ind- og udland, som der kan sættes ansigter – og helst skarpe fotos – på. Vi vil gerne gøre en forskel – på vores egen selvopfattelse og andres nød.

Positivt formuleret: Vi yder, fordi vi mener, det er rigtigt, både for os selv, og dem vi giver til. Derfor har vi omlagt bidragsstrukturen i BaptistKirken.

Penge at spare

Vi slæber indkøbskurven igennem en lavprisbutik, risikerer overskredne varer og står i laaaange køer foran stressede kassedamer. Bare for at spare sølle 10-12%, som bruges på P-bøder, benzin og tilbudsvarer, som alligevel sygner hen i køleskabet.

I min svogers kanoklub har man taget konsekvensen: Enten møder du til den årlige arbejdsdag, eller også betaler du kr. 300,- ekstra i kontingent. Det kan nok være, det

hjælp på fremmødet!

Er det vejen frem for at skaffe frivillige?

Vi har reelt indført VIP-billetter på missionsstævnet. »Betalt 100 kroner ekstra og smut fra oprydningen.« Skal der også være to priser på kirkekaffen: Én med og én uden afrydning og opvask?

Kan du kende dig selv i denne noget spydige analyse?

Jeg er selv rigtig god til at takke nej til arbejdsopgaver i menighed og BaptistKirke. Alt sammen begrundet med mangel på tid og bla bla bla. Men sjovt nok var der ingen problemer med at finde tid til at tilmelde mig missionsstævnet inden 23. juni, **men der sparede jeg jo også 250 kroner!** ■

